

L'Espinal

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector nord-est del terme municipal. Parròquia de Sant Cugat del Racó.
Emplaçament	Ctra BV-4235 al km 3,3 camí S i seguir indicacions dels rètols a l'Estruch. Poc abans d'aquesta masia camí NW que passa per les ruïnes de St Pere de l'Alou, i seguir en direcció W 600 m i trencall a la dreta (NW) fins la masia de l'Alzina i seguir 100 m.
Alçada:	485

Coordenades:

Latitud:	41.91589
Longitud:	1.8203
UTM Est (X):	402171
UTM Nord (Y):	4641111

Classificació

Número de fitxa	08141 - 356
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani Popular
Segle	XIV-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 62.EA. Nivell 2. Conservació. Nivell 4. Ambiental / Nivell 6. AEA Pla Especial Urbanístic del Catàleg de Masies i Cases rurals en Sòl no urbanitzable de Navàs, aprovat el 2012, amb el núm. 84.
Data aprovació:	dc., 20/02/2019 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Productiu

Titularitat	Privada
Titular:	08140A007000290000ID
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dl., 05/07/2021 - 16:28

Descripció

Masia de dimensions modestes, d'origen medieval, emplaçada a l'extrem d'un contrafort entre el Serrat de Sant Pere i el torrent de Casolius. Consta d'un cos residencial de planta rectangular (amb planta baixa més un pis i golfes) i també d'un reng de coberts situats davant de la façana principal (deixant entremig un estret corredor), així com dues petites pallisses que estan adossades entre si, uns metres al nord-oest.

La casa és força ampla, i probablement es devia construir en diferents fases. Tanmateix, els murs han estat arrebossats amb ciment, deixant a la vista només les pedres cantoneres, de manera que no se'n pot observar l'evolució constructiva. La façana principal, encarada vers migdia, s'ordena a partir d'un portal adovellat que es troba en una ubicació lleugerament descentrada, acompanyat al primer pis de quatre finestres de tipologia diversa i de disposició no simètrica. Totes estan emmarcades amb pedra carejada, i la que es troba damunt del portal s'ha transformat en finestra balconera. En la resta de façanes hi ha altres finestres amb llindes i brancals de pedra, i a l'angle nord-oest la casa té adossat un petit cobert.

Són interessants les dues pallisses adossades, de tipologia ben diferent. La de ponent és més petita i té dos arcs de mig punt emmarcats amb maó. La de llevant és amb obertura lateral i interiorment sostinguda per alts pilars.

Observacions:

Inscripció en una llinda de la façana davantera: 1746.

Informació facilitada per Josep Serarols i Maria Estruch

Història

Aquesta masia és d'origen medieval i ja es troba esmentada en un llevador de censos del monestir de Serrateix del 1370, en el qual hi consten diversos masos del municipi. A la zona de Sant Cugat fa referència a "Sotsina" (l'Alzina) l'any 1312, i a Llorens, avui anomenada l'Espinal (1362). Al segle XVIII la casa es va engrandir (el 1746, segons una llinda) i llavors ja devia assolir pràcticament el seu aspecte actual. Al segle XIX es devien construir les pallisses i els coberts.

Cap a mitjans del segle XIX el besavi de l'actual propietari va comprar la masia, i des d'aleshores s'ha mantingut en mans de la mateixa família, de cognom Serarols. En el nomenclàtor de masies de la província de Barcelona dels anys 1861-1862 apareix anomenada com "El Espinal". Hi consta que és una "masia (casa de labor)", que estava situada a 5 km del nucli de l'Ajuntament de Castelladral. Tenia un edifici habitat constantment de dos pisos.

Bibliografia

BADIA, J.M. (1988). “Navàs”. *Història del Bages*, Volum II. Edicions Parcir. Manresa, p. 163.

CAIXAL, ÀLVAR; VILAMALA, Imma i altres (2018). *Pla Especial Urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages)*. Ajuntament de Navàs. Fitxa 62.EA

PIÑERO, J. (1994). Inventari del Patrimoni Arquitectònic i Històric de Navàs. Ajuntament de Navàs. Fitxa núm. RU. 55.

